

Hemkompostering av hushållsavfall

Du ska anmäla kompostering av hushållsavfall på den egna fastigheten till miljöförvaltningen. Du som komposterar ditt förmultningsbara hushållsavfall får ett utmärkt jordförbättringsmedel till rabatter och trädgårdsland. För att inte orsaka några olägenheter för människor eller miljö är det viktigt att behållaren du använder är sluten och samtidigt ventilerad.

Inom Haparanda stad är alla hushåll sedan 2000 skyldiga att sortera ut det organiska avfallet och hantera det separat. Kommunen ansvarar för att hämta och ta hand om allt hushållsavfall. Det är inte tillåtet att själv transportera brännbart eller komposterbart hushållsavfall.

Avfallet gör nytta

Organiskt hushållsavfall tas omhand i biogasanläggningen på Kungsängen. Där används det för att producera drivmedel, främst till stadsbussarna. Om biogasanläggningen inte kan ta hand om allt avfall komposterar resten och blir till jordförbättringsmedel. Om du vill ha kompostmull till din egen trädgård kan du välja att själv ta hand om allt det förmultningsbara avfallet och kompostera det på din fastighet.

Får inte orsaka olägenheter

Grundregeln för all avfallshantering är att den ska ske utan att orsaka olägenheter för människor eller miljö. Komposterbart köksavfall är näringsrikt och kan locka till sig bland annat möss, råttor och fåglar som kan bära på smittsamma sjukdomar. När många hushåll komposterar sitt köksavfall är det viktigt att det görs på ett sätt som inte gynnar skadedjur eller orsakar några andra olägenheter.

Godkända behållare

För att bli befriad från hämtning av organiskt hushållsavfall krävs det att du komposterar såväl animaliskt som vegetabiliskt hushållsavfall i en ändamålsenlig och skadedjurssäker behållare. På marknaden finns flera kompostbehållare som är avsedda för kompostering av hushållsavfall. De kan vara av stående eller roterande modell och är ofta isolerade.

I praktiken fungerar en stående standardmodell utmärkt i en villaträdgård. Placera den gärna bredvid trädgårdskomposten. Om du har särskilda krav på funktion eller placering kan andra modeller vara aktuella.

Bygga själv

Du kan tillverka en egen kompostbehållare om du vill. Kravet är att den ska vara ändamålsenlig och skadedjurssäker. Behållaren ska vara sluten, stabil och tillverkad av beständigt material. Det får vara max 5 millimeter stora hål och springor för ventilation och dränering.

Anmäl till samhällsbyggnadsförvaltningen

Om du komposterar ditt organiska hushållsavfall själv ska du anmäla det till samhällsbyggnadsförvaltningen. Om anmälan är korrekt blir du befriad från hämtning av detta avfall.

Komposten andas

Svampar, bakterier, maskar och insekter finns i en kompost och hjälps åt att bryta ned avfallet. De nedbrytare som man vill ha i komposten behöver syre för att leva. Om komposten är för tät eller blöt ruttnar avfallet istället för att förmultna. Vid syrebrist bildas det metan (växthusgas), illaluktande gaser och i värsta fall giftiga svampsporer. Därför ska en kompost släppa in luft och släppa ut lakvatten. Fördelen med att kompostera i en sluten och isolerad behållare är att nedbrytningen går snabbare och alstrar högre värme, vilket dödar sjukdomsframkallande mikroorganismer som kan finnas i avfallet.

Sköt om din kompost

Komposten behöver skötas på rätt sätt för att den inte ska börja lukta eller locka till sig flugor. Den ska vara lagom näringsrik, luftig och fuktig. Känns materialet som en urkramad tvättsvamp är det bra.

- Blanda köksavfallet med torrt trädgårdsavfall eller strömaterial.
- Täck över köksavfall med strömaterial varje gång, så undviker du flugor.
- Vattna vid behov.

Det finns mycket information om kompostering att söka på internet och flera böcker att köpa eller låna.

Behållarens storlek

Kompostbehållaren ska rymma allt komposterbart avfall som uppkommer i hushållet plus strömaterial.

Ett riktvärde är 100 liter per person om behållaren är oisolerad. I en väl isolerad behållare pågår nedbrytningen även under vintern. Då kan det räcka med halva volymen.

I en alltför liten kompost blir nedbrytningen sämre. Då är det lämpligt att blanda köksavfallet med mer trädgårdsavfall.

Små mängder kompostavfall

Om du har små mängder avfall kan dela behållare för hemkompostering med närboende.

Lagar och regler

Miljöbalken (1998:808) och avfallsförordningen (2011:927) finns på Rättsnätets webbplats notisum.se. Se även Haparanda stads renhållningsordning.

Mer information

Du är välkommen att kontakta oss om du har frågor.

Kontakta samhällsbyggnadsförvaltningen

Telefon: 0922-260 00
Måndag–torsdag 08:00–17:00
Fredag 08:00–16:00

E-post: miljo-bygg@haparanda.se

Postadress: Haparanda stad
Samhällsbyggnadsförvaltningen
953 85 Haparanda